

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ПРОФ. Д. ИЗК. СВИЛЕН СТЕФАНОВ ЗА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД НА ДОКТОРАНТА ОТ НБУ ИВО НИКОЛАЕВ ПОПОВ ТЕМА „УНИВЕРСАЛНИ МОДУЛНИ КОНСТРУКЦИИ В СЪВРЕМЕННИЯ ЕКСПОЗИЦИОНЕН ДИЗАЙН“

Дисертационният труд на Иво Попов, докторант към департамент „Дизайн“ (Докторска програма „Дизайн“ на Нов български университет), интерпретира проблемът за съвременното проектиране и употреба на модулни конструкции в експозиционния дизайн. Научен ръководител е доц. д-р Борис Сергинов. Дисертацията съдържа 131 страници, разделени на въведение и три основни глави (всяка от които, съдържа подраздели), заключение, научни приноси и библиография на използваната литература. Трудът е придружен от 152 илюстрации. Направени са необходимите публикации в специализирани научни издания.

Уводът съдържа всички основни изисквания за композиционен строеж на научен труд – актуалност на темата и цели и задачи на изследването. В него е направено важното уточнение, че трудът има научно-приложен характер, което означава, че има за цел да съчетае научните търсения и анализ на избраната тема с реализирани творчески разработки на докторанта (който е известен с многобройните си реализации в посока на пространствения дизайн, което е видно и от приложената в документите творческа автобиография). Иво Попов съвсем правилно подчертава актуалността на темата и ролята на експозиционния дизайн в съвременния свят, тъй като не бихме могли да си представим нито днешното музейно дело, нито големите изложения без ролята на специалистите, които съчетават погледа на художника с инженерното мислене в използването на съвременните експозиционни конструктивни системи. Докторантът уместно

изтъква, че познаването и използването на тези системи е изключително важно за съвременните интериорни дизайнери.

Същевременно в увода си докторантът изтъква почти пълната липса на специализирана литература по темата на труда както в световен, така и в локален план. Така този текст си поставя нелеката задача да опише и изследва основните видове модулни конструкции в експозиционния дизайн, да разкрие историята и хронологията на тяхното създаване, като ги класифицира и систематизира. Така като обект на изследването се явяват универсални модулни конструкции от няколко основни вида: универсални модулни конструкции тип „паравани“, универсални модулни конструкции от алуминиеви профили, универсални модулни конструкции с възел и тръба, модулни експозиционни ферми, модулни експозиционни мобилни системи, модулни експозиционни системи с конзолно окачване, експозиционни системи със стоманени въжета и експозиционни системи с модулни панели.

Първата глава е посветена на основните елементи в проектирането и изграждането на експозиционния дизайн. Изясняването на етапите, които предхождат и съпътстват създаването на дизайнерско решение е положително намерение на докторанта и неговия научен ръководител. Последователно са разгледани оперативни понятия като: тематичен план, зонирание, ходови линии, предварителни идейни скици и рисунки, идеен проект, основен план. Така за читателя е любопитно преминаването през специфични проблеми като „разгъвки на стени“, „характерни разрези“, „проекции“ и (не на последно място) проблемът за ергономията. Всичко това (заедно с изясняването на проблема при конструирането на витрини, подиуми, постаменти, стени и тавани) се явява важна част от дисертацията, защото указва линията на мислене и развитие в тези специфични части на пространствения дизайн, неизбежно свързано с развитието на технологиите. В същата първа глава докторантът изяснява още елементи в изграждането на пространствения дизайн – художественото осветление, проектирането на пластични

и декоративни елементи, аранжиране на експонатите, приложна графика, визуална комуникация и интериорна графика, 3D визуализации и макет.

След пространното запознаване с аспектите на проектирането, във втората глава започва конкретизацията на проблема за универсалните модулни конструкции, което може да се приеме и като навлизане в нейната същинска приносна част. Тук следва описание на конструкции – от вече споменатите основни типове универсални модулни конструкции – тип „паравани“; универсални модулни конструкции от алуминиеви профили; универсални модулни конструкции с възел и тръба; модулни експозиционни ферми; модулни експозиционни мобилни системи; модулни експозиционни системи с конзолно окачване; експозиционни системи със стоманени въжета; експозиционни системи с модулни панели и др. Без да правя в рецензията описание на всички системи и производители, с които докторантът се занимава, ще се ограничи само до констатацията, че систематизацията на този специфично професионален и огромен като обем материал е от голямо значение за работещите в тази област .

Третата глава логично е посветена на творческите разработки на Иво Попов, свързани с дисертационния труд. Тази част на дисертацията за мен беше най-интересна, защото е свързана с конкретиката на проектантската работа на самия докторант. Така тук читателят се запознава с редица идейни проекти, като тези за експозиционен дизайн на художествената галерия в Балчик, експозиционен дизайн на щанд за пресконференции на президентството на Р България, експозиционен дизайн на „Музея на космонавтиката“ и много други. Тук като рецензент искам дебело да подчертая, че съм запознат с практическата проектантска работа на докторанта Иво Попов и намирам много от неговите решения като изключително приносни за развитието на експозиционния дизайн в България. Тази симбиоза между исторически аспекти, теория и несъмнено професионална практика прави настоящата защита на докторанта изключително убедителна. Повече от ясно е, че той знае за какво пише в своето изследване.

В заключението си докторантът Иво Попов прави обобщение на трите глави в дисертацията, но и извежда своите най-важни тези. Съвсем правилно той изтъква, че в дисертацията са постигнати поставените в увода цели и задачи. Сред най-важните приноси, изтъкнати в настоящата дисертация са: разглеждането на етапите в проектирането на експозиционния дизайн; извеждането на елементите, материалите и структурите, участващи в изграждането на съвременните експозиции; систематизирането и класифицирането на основните видове универсални модулни конструкции; изследването на биографиите на авторите, създатели на първоначалните образци на описаните в дисертацията модулни конструкции; проследяването на историята и развитието на световните компании, притежаващи патентите на универсалните модулни конструкции.

Относно приносите, с основание може да се заключи, че този дисертационен труд е първото системно изследване на съвременните универсални модулни конструкции. Прави впечатление доброто познаване на библиографията по темата на дисертацията, чиято систематизация също може да бъде разглеждана като принос в областта на изследванията на пространствения дизайн. Не на последно място дисертацията допринася за обучението на студентите от специалностите „Интериорен дизайн“, „Пространствен дизайн“, „Рекламен дизайн“ и други сходни дисциплини. Провеждането на подобно проучване е от голямо значение за развитието на пространствения дизайн в България и неговото преподаване в НБУ.

В заключение, давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на докторанта от НБУ Иво Попов.

Проф. д. изк. Свилен Стефанов

08. 01. 2016 г.